

Nuray Ergüneş
Yrd. Doç. Dr.
Maltepe Üniversitesi

Melda Yaman Öztürk
Araş. Gör.
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Erkek Akıl

Tarafsız, objektif olarak görülen bilgi ya da rasyonel bilgi her zaman kadınla özdeşleştirilen doğa güçlerinin bir tür aşılması, kontrol altına alınması ya da dönüştürülmesi olarak tanımlanmaktadır. Erkek rasyonel aklı simgelerken, kadın rasyonel olmayanı, duygusal zekayı simgelemektedir. ‘Erkeklik’ düşüncenin açık ve kesin, ‘kadınlık’ ise muğlâk ve belirsiz biçimleriyle ilişkilendirilmektedir. Buna göre erkek etken iken, kadın edilgen bir formu ifade eder. Erkek ile kadın arasındaki bu ikilik toplumsal cinsiyet kavramına referansla yorumlanabilir. Kadın ve erkek olarak biyolojik cinsiyetler aynı zamanda –yeniden- kurulan toplumsal cinsiyete de kaynaklık eder. Toplumsal cinsiyet tanımlaması ise tarih dışı olarak kabul edilen kadınların ezilmesinin nedenlerini önemli sorun alanı haline getirmekte ve bu ezme-ezilme ilişkisinin maddi zemini olan kadının görünmeyen emeği olarak ifade edebileceğimiz ev içi emeği tartışmalarını da kendi gündemine taşımaktadır. Ev içi kadın emeği üzerine yapılan tartışmalar, kadınların ezilmişliğinin maddeci bir temelde açıklanmasına yönelik arayışlardan ortaya çıkmış ve o döneme değin ideolojik, kültürel vb. nedenlerle gerekçelendirilen kadınların ezilmesinin yapısal nedenlerini ortaya koyma ve başka farklı egemenlik biçimleri gibi patriarkanın da kendine özgü nitelikler taşıyan bir egemenlik biçimi olduğunu gösterebilme çabası üzerinden şekillenmiştir. İktidarlar mülkiyet ilişkileri ile beslenirken, mülkiyet ilişkilerinin dışında bıraktırılmış kadınların bilgi ve iktidara yakınlıkları da bir o kadar değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Çalışmada bu bağlamda kadın ile erkek arasında kurulu olan iktidar ilişkisine maddeci bir açıklama getirme çabası içine girilecektir.